

مقاله

نقدی بر سخنرانی محسن کدیور

با عنوان

«بازخوانی امامت در پرتو نهضت حسینی»

تبیین امامت در پرتو قرآن و عترت

مهدی نصیری

– در فراز ماقبل آخر دعای سیزدهم که با عنوان طلب حوائج است ، آمده است: «و درود بفرست بر محمد و آل او(ع) ، درود همیشگی که رو به فزونی است، مدتش پایانتاپذیر است و آن را مایه کمک من و وسیله بر آمدن حاجتم قرار ده» و فراز پایانی این دعا نیز که در سجده گفته میشود، چنین است: «خدایا فضل و بخشش تو مرا آرام کرده، پس از تو درخواست مینمایم به حق خودت و به حق محمد و آل او –که درودهای تو به ایشان باد – مرا ناامید برنگردانی .
»
– آخرین فراز دعای سسی و یکم چنین است: «خدایا، بر محمد و آل محمد درود فرست ، چنان که ما را به سبب او هدایت نمودی و بر محمد و آل او درودفرست چنان که ما را به وسیله آن حضرت نجات دادی و بر محمد و آل او درود فرست ، درودی که ما را در روزستاخیز و روز نیازمندی به تو شفاعت نماید .
»

– در آخرین فراز دعای چهل و پنجم پس از صلوات مکرر بر محمد و آل محمد(ع) آمده است: «درودی که برکت و نیکی اش به ما رسد و سودش ما را دریابد و از جهت آن دعای ما اجابت شود. . . .
»

– در فراز ماقبل آخر دعای چهل و نهم آمده است: «خداوندا من به وسیله منزلت بلندپایه محمد(ص) (بالمحمدیه الرفعیه) و مقام گرامی علی(ع) (العلویه البیضاء) به سوی تو تقرب می جویم و به سبب آنان به درگاهت روی می آورم. . . .
»

ب – امام حسین(ع) در فرازی از دعای عرفه می گوید: «خداوند در این شامگاه که شرافتش داده و بزرگش داشته‌ای ، به سوی تو توجه می کنیم به وسیله محمد(ص) پیامبر و رسولت و بهترین خلق و امنیت بروحی . . . که او را رحمت برای جهانیان قرار دادی، خدایا پس درود فرست بر محمد و آل او(ص) آنگونه که شایسته آن است و ای بزرگ ، پس درود فرست به او و به تمامی خاندان برگزیده پاکتراد و پاکش و به عفتو ما را فراگیر و . . .
»

ج – مناجات شعبانیه نیز با صلوات آغاز و با صلوات تمام می شود که خود به مفهوم توسل به اهل بیت است، ضمن آنکه در اعمال ماه شعبان در کنار مناجات شعبانیه، صلوات مروی از امام سجاد(ع) ویژه این ماه با مضامینی بلند در توصیف ائمه(ع) است که چنین آغاز می شود:

اللهم صل علی محمد و آل محمد، شجره‌التبوه و موضع الرساله و مختلف الملائکه و معدن العلم و اهل بیت الوحی. . .

د – در دعای ابوحزمه شمالی دو بار زیارت قبر پیامبر(ص) و یک بار نیز زیارت قبور ائمه(ع) طلب می‌شود و نیز گفته می‌شود: خدایا به دوستی پیامبر(ص) امید تقرب به درگاهت را دارم .

۶– آنچه درباره سختگیری علمای قم نسبت به غلو و تفویض و اینکه کسانی را که در حق ائمه(ع) زیاده‌روی می‌کردند، از شهر اخراج می‌کردند، مطرح شده است، سخن درستی است اما بخشی از ماجراست و کل ماجرا این است که احمد بن محمد بن عیسی قمی که از علما و راویان بزرگ قمی بود، نسبت به احمد بن محمد بن خالد برقی (صاحب کتاب محاسن) سوءظن پیدا کرده و وی را به اتهام روایت از غالیان و گرایش های غلوآمیز از قم تبعید می‌کند، اما پس از مدتی به اشتباه خویش در مورد برقی پی برده و درمییابد که نسبت غلو به وی بی اساس بوده‌است، لذا او را مجدداً به قم برگردانده و از او عذرخواهی می‌کند و چون برقی وفات می‌کند، احمد بن محمد بن عیسی قمی با پای برهنه در تشییع جنازه او حاضر می‌شود تا یک بار دیگر عذرخواهی و پشیمانی خود را نسبت به اتهامی که به برقی وارد کرده بوده است، ابراز نماید.

حقیقت مسئله درباره قمیون چنین است که به اعتقاد بسیاری از علمای شیعه از جمله مفید و مجلسی، آنان مقداری در مسئله مبارزه با غلو و تفویض زیاده‌روی کرده و به جانب تقصیر مایل شدند و از همین رو جمع کثیری از علما و فقهای شیعه نظریه صدوق و استادش را در مورد مسئله سهوالتی رد کرده و این استدلال را که اگر قائل به سهوالتی (البته فقط در موردی خاص که به اعتقاد صدوق به خاطر حکمتی خاص از جانب خداوند صورت گرفته) نشویم ، در جرگه غالیان داخل شده‌ایم، به شدت رد کرده‌اند. اما نکته مهم این است که اساساً مسئله صدوق و قمیون متوجه اموری چون عصمت و علم غیب و مسائل مورد اشاره و حساسیت آقای کدیور نبوده است و از همین رو به روایت و نقل زیارت جامعه کبیره – که اخیراً از سوی یکی از روشنفکران به عنوان مانیفست غالیان شیعه تلقی شده بود– در کتاب من لایحضره الفقیه می‌پردازد و کمترین شائبه‌ای نسبت به مضامین بلند آن در معرفی مقام و منزلت ائمه(ع) ندارد.

در پایان باید به این نکته اشاره نمایم که این اشکال آقای کدیور که در فضای کنونی بعضاً با طرح برخی مطالب غلط نسبت به ائمه(ع) در برخی مداحی ها و یا احیاناً روضه‌خوانی ها مواجه هستیم و یا اینکه برخی از ابعاد وجودی ائمه(ع) مغفول واقع می‌شود، وارد به نظر می‌رسد و البته ظرف ماه‌های اخیر با واکنش های صریحی از سوی برخی از مراجع و خطبا مواجه شده است، اما چه ضرورتی دارد برای مقابله با برخی حرف های غلط، حجج‌ومسبعی از حرف های صحیح و متقن اینگونه زیر سؤال رود.

پی نوشت‌ها در دفتر روزنامه

موجود است .

لنک پیشینه